

Els castells de la memòria, d'Alfredo Gavín

Alguna vegada Alfredo Gavín em va confessar que ell té la idea que la poesia és, o pot arribar a ser, despreniment. Entenc que aquesta afirmació està plena de significat. Valdrà la pena reflexionar-hi i no serà ociós dedicar aquesta reflexió al comentari del seu últim llibre de poemes, *Els castells de la memòria* (Tarragona, 2008).

Per despreniment no s'ha d'entendre l'acte de voluntat amb el qual una persona decideix allunyar de si mateix allò que ja no considera oportú, ganga prescindible, artifici que es té o que es viu com a aliè. En aquest cas, despreniment equival a allunyament, desafecció, potser, fins i tot, a intencionat desinterès. Alguna cosa ha estat útil, alguna cosa ha fet la seva funció, alguna cosa ha ocupat un temps precís en servir; i ara arriba el moment de la separació, de l'allunyament. Allò que va ser útil, que va ser inclús necessari, que va ser fins i tot companyia en avatars i va participar en creixements resta ara, monstre informe entre escumes, deformitat lesionada, esgarrada entre les onades, encallat sobre un banc de sorra, sobre un promontori sota l'aigua. L'encallada, la varada estava anunciada, es va poder preveure, es va poder prevenir, evitar l'aparatós atracament, l'aturada al caire de l'abisme. Però no, la decisió va ser una altra. El gabier havia dictaminat desprendre's de la nau, deixar-la surar al mar sota un sol inclement, despulles desolades en un naufragi ja previst. El gabier va saltar a la platja, i ara fuig deixant com a suposada ofrena no una altra cosa que el dislocat fruit de la seva desafecció, el seu desinterès. No és aquesta —però ha estat necessari revisar-la detingudament— la precisa acotació amb la qual cal entendre la frase que alguna vegada he sentit dir a Alfredo: «La poesia és, també, o pot arribar a ser, despreniment».

Crec sincerament que l'afirmació és una proposta estètica, que l'afirmació proporciona una operació d'índole poètica. I és també, és clar, una decisió ètica, una operació que només al poeta incumbeix però que en ella involucra els lectors de la seva obra. Potser no ho he escrit amb total claredat. Ho repetiré amb paraules menys carregoses. La poesia és despreniment en la mesura que el poeta lliura allò que només a ell pertany, però que ha decidit trametre als altres com a part de si mateix, una part que ja no és entranyable, però que ho ha estat, una part que ara ha esdevingut estranyada, perquè així ho ha decidit el poeta. La poesia arriba a ser, així, un estranyament, un distanciament per guaitar millor, per veure el que ha estat, el

que en la seva llunyania encara continua essent. Es tracta d'una operació que està a mig camí de l'ofertament, però que no arriba a ser ofrena.

El poeta ha publicat fins ara quatre poemaris *Ceremonias de paso* (1992), *Sonetos de la intemperie* (2001), *El somni d'un riu* (2002) i *Allí donde el amor* (2003), i un plec, *Decir buenos días nuevamente. Las arenas del castillo* (1997). I ara lliura, i ho fa al número 27 de la col·lecció Dàctil de Poesia d'Arola Editors, un nou poemari. El títol, *Els castells de la memòria*, tal vegada assenyala un pleonasme o dirigeix la vista cap a les ruïnes del passat. El llibre conté un particular regal: Cadascun dels poemes va acompanyat per una il·lustració, de tal manera que és una doble invitació, la lectura atenta i la mirada detinguda.

JUAN GONZÁLEZ SOTO

Publicat al diari *El Punt* el 13 d'octubre de 2008